

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

МАТЕРІАЛИ

**104-ї підсумкової науково-практичної конференції
з міжнародною участю
професорсько-викладацького персоналу
БУКОВИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
06, 08, 13 лютого 2023 року**

Конференція внесена до Реєстру заходів безперервного професійного розвитку,
які проводитимуться у 2023 році №5500074

Чернівці – 2023

ринок лікарські засоби закордонного виробництва постачаються з 12 країн. Основними країнами-імпортерами є Швейцарія, Німеччина, Аргентина та Китай.

Відповідно номенклатуру вітчизняних антианемічних препаратів забезпечують 11 виробників, серед яких провідними є ПАТ НВЦ «Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод», ПрАТ «Технолог», ПАТ «Фармак», ТОВ «Юрія-Фарм» та ПрАТ «Дарниця».

Висновки. Аналіз асортименту антианемічних препаратів, що сформований в основному препаратами закордонного виробництва, свідчить про доцільність створення та впровадження на ринок нових вітчизняних препаратів для лікування анемії.

Кметь О.Г.

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ КАРБАЦЕТАМУ ЗА ПОКАЗНИКАМИ СИСТЕМИ ОКСИДУ АЗОТУ В ГІПОКАМПІ ЩУРІВ ЗА УМОВ СКОПОЛАМІН-ІНДУКОВАНОЇ НЕЙРОДЕГЕНЕРАЦІЇ

Кафедра фармакології

Буковинський державний медичний університет

Вступ. Сучасні дослідницькі програми спрямовані на розробку стратегій ефективного прогнозування, профілактики та лікування розладів функцій центральної нервової системи. Особливо це стосується деменцій, зокрема тих, які розвиваються при хворобах Альцгеймера, Паркінсона, оскільки їх патогенетичні механізми асоціюються з процесами нейродегенерації. Найбільш розповсюдженою ознакою для більшості нейродегенеративних розладів є надмірне утворення реактивних форм кисню та порушення динаміки системи оксиду азоту, внаслідок окисного стресу, що спричиняє пошкодження та втрату нейрональних клітин. Саме тому дані порушення є причиною і провідним компонентом багатьох патологічних процесів центральної нервової системи, зокрема – нейродегенеративних захворювань. Між системою NO та вільнорадикальними процесами існує тісний взаємозв'язок. Розвиток патологічних станів, зокрема нейродегенерація, супроводжується порушенням цієї рівноваги й відбувається надлишкове генерування вільних радикалів на фоні дефіциту антиоксидантів.

Не дивлячись на досить великий арсенал лікарських засобів, які застосовуються при нейродегенеративних захворюваннях, пошук ефективних напрямів триває. У зв'язку з цим, нас зацікавив модулятор ГАМК-ергічної системи, оригінальний похідний β -карболінів – карбацетам. Враховуючи роль NO в механізмах нейропротекції, у тому числі стану антиоксидантної системи інтерес становить вплив карбацетаму на систему NO за наявності нейродегенеративних змін у ЦНС.

Мета дослідження. Вивчити вплив карбацетаму на систему оксиду азоту в гіпокампі щурів зі скополамін-індукованою нейродегенерацією.

Матеріали та методи дослідження. Експерименти проводились на нелінійних білих щурах самцях. Дослідження виконувались із дотриманням Конвенції Ради Європи про охорону хребетних тварин, що використовують в експериментах та інших наукових. Для створення моделі скополаміну гідрохлорид (Sigma, США) вводили внутрішньоочеревинно (в/оч) дозою 1 мг/кг маси тіла один раз на добу протягом 27 днів. На 28 добу групі щурів із нейродегенерацією вводили карбацетам дозою 5 мг/кг маси тіла. Евтаназію тварин здійснювали під легким ефірним наркозом. Вміст стабільних метаболітів монооксиду азоту (нітритів) NO₂ в гіпокампі визначали за методом Гріса, активність NO-синтази (NOS) визначали спектрофотометричним методом. Статистичний аналіз проводили за програмою Statistica 8.0, відмінності вважали статистично значущими при $p \leq 0,05$.

Результати дослідження. Проведені експериментальні дослідження демонструють зростання вмісту NO при моделюванні скополамін-індукованої нейродегенерації у щурів, на що вказує вірогідне зростання його стабільного метаболіту – NO₂. Даний показник зростав в 2,3 рази порівняно з групою контролю. У щурів, яким 14 днів вводили карбацетам, вмісту NO₂ залишався вищим по відношенню до контролю в 1,7 рази. Водночас зростала активність NOS в порівнянні контрольними тваринами в 2,1 рази. При цьому активність даного ензиму знижувалась у 1,4 рази після введення карбацетаму.

Висновки. Оцінюючи отримані результати слід зазначити, що 14-ти денне уведення щурам зі скополамін-індукованою нейродегенерацією карбацетаму дозою 5 мг/кг знижує вміст NO₂ та активність NOS в гіпокампі щурів, що вказує на коригуючий вплив препарату на систему оксиду азоту. Обґрунтованою є перспектива дослідити вплив карбацетаму на стан глутатіонової системи гіпокампу за умов експериментальної нейродегенерації.

Паламар А.О.

АНАЛІЗ АСОРТИМЕНТУ АНТИАНЕМІЧНИХ ПРЕПАРАТІВ, ПРЕДСТАВЛЕНИХ НА ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ РИНКУ УКРАЇНИ

Кафедра фармації

Буковинський державний медичний університет

Вступ. Анемія є одним з найбільш поширених гематологічних захворювань, яке характеризується зниженням рівня гемоглобіну та в більшості випадків зниженням його концентрації в одиниці об'єму крові. Основними причинами розвитку анемії є дитячий вік, клімактеричний період, гормональні та імунні порушення, захворювання травного каналу, печінки, нирок, кровотечі, харчування тощо. Останнім часом анемічні стани привертають все більше уваги спеціалістів, що зумовлено постійним зростанням кількості випадків цих захворювань. Зокрема, результати статистичних досліджень показують, що близько третини населення світу страждає на анемію, 80 % з яких становить залізодефіцитна анемія (в Україні до 95 %), іншу частину складають анемія хронічних захворювань, В₁₂ і фолієво-дефіцитна, гемолітична та апластична анемії. З огляду на це, важливою умовою раціонального застосування препаратів є формування необхідного асортименту, тому, доцільним став аналіз вітчизняного фармацевтичного ринку антианемічних препаратів.

Мета дослідження – проведення маркетингових досліджень вітчизняного фармацевтичного ринку лікарських засобів для лікування анемії. Вивчення структури даної групи препаратів за АТС-класифікацією, визначення кількості торгових найменувань і лікарських форм вітчизняних й закордонних виробників.

Матеріал і методи дослідження. Вивчення асортименту антианемічних препаратів проведено згідно з Державним реєстром лікарських засобів України та класифікацією АТС з використанням математико-статистичного, системно-аналітичного та порівняльного методів аналізу.

Результати дослідження. Вивчили сучасну номенклатуру вітчизняного ринку антианемічних лікарських засобів. Згідно з класифікаційною системою АТС і Державним реєстром лікарських засобів України, препарати цього сегмента представлені 76 найменуваннями лікарських препаратів цієї фармакологічної групи. Аналізуючи частку кожної країни-виробника, встановили: продукція фармацевтичних підприємств України становить 46% (35 найменувань), закордонні лікарські засоби близько 54 %, постачаються з 13 країн-імпортерів (Швейцарія, Німеччина, Аргентина та Китай та ін.). Номенклатуру вітчизняних антианемічних препаратів забезпечують 11 виробників, серед яких провідними є ПАТ НВЦ «Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод», ПрАТ «Технолог», ПАТ «Фармак», ТОВ «Юрія-Фарм» та ПрАТ «Дарниця». Аналіз фармацевтичного ринку свідчить, що більшість препаратів, які застосовуються для лікування анемії, за складом є монокомпонентними – 45 торгових найменувань (63 %), відповідно комбіновані препарати становлять 37 %. Основну частину антианемічних засобів складають препарати заліза (45 %), які містять у своєму складі дво- та тривалентне залізо, а також залізо у комбінації з іншими сполуками, наприклад, з полімальтозою, кислотою фолієвою, серином тощо.

Висновки. Проаналізовано асортимент зареєстрованих в Україні лікарських препаратів для лікування анемії за АТС-класифікацією, країною-виробником, кількістю компонентів і видом лікарської форми. Встановлено, що від загальної кількості зареєстрованих лікарських препаратів цієї груп, найбільшу кількість складають торговельні найменування підгрупи «B03A – препарати заліза» (45 %). Сучасний фармацевтичний ринок антианемічних препаратів представлений загалом більше ніж 70 торговельними